

Sygn. akt *XVI GC 1266/14*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVI Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Ewa Teofilak</i>
Protokolant –	sekretarz sądowy Ewelina Romaniuk

po rozpoznaniu 27 lipca 2017 r. w W.

na rozprawie

sprawy z powództwa *D. K., P. K., M. K.*

przeciwko *Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.*

o odszkodowanie

oddala powództwo.

SSO Ewa Teofilak

Sygn. akt XVI GC 1266/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 09/10/2014 r. (data prezentaty) powodowie domagali się zasądzenia od Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. 76.000 zł (siedemdziesiąt sześć tysięcy złotych) w tym : na rzecz D. K. kwoty 50.666 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 25/07/2013 r. do dnia zapłaty, z czego kwotę 17.333 zł tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów na poprawę warunków akustycznych w budynku strony powodowej raz 33.333 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości oraz na rzecz P. K. i M. K. po 12.667 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 25/07/2013 r. do dnia zapłaty, z czego po 4.334 zł tytułem odszkodowania związanego z koniecznością poniesienia nakładów na poprawę warunków akustycznych w budynku strony powodowej oraz po 8.333 zł tytułem odszkodowania za spadek wartości nieruchomości strony powodowej.

Powodowie wskazali, że ich nieruchomość, położona w W. przy ul. (...) na skutek wejścia w życie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) została objęta obszarem ograniczonego użytkowania, choć znalazła się poza strefami Z1 i Z2. Powyższe spowodowało zalegalizowanie podwyższonego hałasu w stosunku do terenów nieobjętych OOU oraz zawężenie praw własności powodów, w związku z czym na podstawie art. 129 POŚ zgłosili swoje roszczenia odszkodowawcze pozwanemu. Powodowie ewentualnie wnosili o zasądzenie odszkodowania na podstawie art. 435 KC oraz wskazywali, na wypadek podniesienia zarzutu przez pozwanego, że wcześniejszy akt prawa lokalnego ustanawiający obszar ograniczonego użytkowania – Rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07/08/2007 r. wygasł na skutek zmiany przepisów ustawy POŚ z dniem 01/01/2008 r., zatem nie można stwierdzić, że roszczenie

powodów wygasło w związku z upływem dwuletniego terminu zawitego ustalonego tym aktem prawnym. Ewentualny zarzut tej treści podnoszony przez pozwanego powodowie uznają jako naruszenie art. 5 KC. Powodowie skierowali wniosek o zawiązanie pozwanego do próby ugodowej, jednakże pozwany nie zaspokoił ich roszczenia.

(pozew k. 2-115)

W odpowiedzi na pozew z dnia 18/12/2014 r. (data stempla pocztowego) Przedsiębiorstwo Państwowe (...) wnosilo o oddalenie powództwa z uwagi na upływ terminu zawitego dla zgłaszania roszczeń, bowiem nieruchomości powodów była objęta obszarem ograniczonego użytkowania na mocy przepisów Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) – znajdowała się w strefie „M”. W ocenie pozwanego brak jest podstaw do uznania, że Rozporządzenie nr 50 przestało obowiązywać na skutek zmiany przepisów POŚ, zaś Uchwała nr 76/11 z racji ustanowienia znacznie mniejszych obostrzeń w stosunku do nieruchomości powodów nie otworzyła na nowo terminu zawitego do zgłaszania roszczeń, który upłynął powodom z dniem 25/08/2009 r.

Ponadto pozwany wskazał, że twierdzenie o naruszeniu art. 5 KC jest nieuzasadnione i nie może się ostać w świetle orzecznictwa, w przypadku wygaśnięcia roszczeń. Pozwany zarzucił też, że powodowie złożyli powództwo z przekroczeniem terminu zawitego wynikającego z uchwały nr 76/11, nie wykazali poniesienia szkody z tytułu objęcia nieruchomości OOU jak również związku przyczynowo – skutkowego. W zakresie roszczenia o odszkodowanie za dostosowanie klimatu akustycznego pozwany wskazał, że w budynku powodów mocą przepisów OOU 2007 powinna występować izolacyjność zgodna z tymi przepisami, prawem budowlanym oraz właściwą normą. W jego ocenie powodowie nie wykazali, aby z budynku istniał niewłaściwy klimat, zatem pozwany podniósł zarzut przyczynienia się powodów do powstania szkody.

(odpowiedź na pozew k. 121-156)

Postanowieniem z dnia 15/12/2015 r. Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 177 §1 pkt 1 KPC do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy zagadnienia prawnego skierowanego przez Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 14/04/2015 r. (sygn. akt I ACa 1424/14).

Postanowieniem z dnia 31/03/2017 r. Sąd podjął postępowanie w sprawie.

(postanowienie o zawieszeniu k. 707, postanowienie o podjęciu postępowania k. 713)

Pismem z dnia 09/05/2017 r. powodowie wnosili o wystąpienie z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego oraz o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 §1 pkt 3¹ KPC. Ponadto zgłosili zarzut naruszenia art. 5 KC oraz wnosili o zastosowanie art. 102 KPC w zakresie kosztów procesu, które mogłyby obciążać stronę powodową.

(pismo kr 717 i nast.)

Pismem z dnia 20/07/2017 r. strona powodowa cofnęła powództwo bez zrzeczenia się roszczenia oraz ewentualnie o skierowanie pytania prawnego do TK i zawieszenie postępowania, a także zastosowanie art. 102 KPC.

(pismo k. 759 i n.)

Na terminie rozprawy pozwany nie wyraził zgody na cofnięcie powództwa bez zrzeczenia się roszczenia. Sąd oddalił wnioski i zwrócenie się do Trybunału Konstytucyjnego i zawieszenie postępowania.

(protokół k. 772-774).

Sąd Okręgowy ustalił stan faktyczny:

Rozporządzeniem Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., które weszło w życie w dniu 25 sierpnia 2007 roku (dalej: OOU 2007), został utworzony obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...). Podstawą wydania Rozporządzenia była

treść art. 135 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 roku, Nr 129, poz. 902 ze zm.).

Zgodnie z treścią § 4 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania zabroniono:

- 1)przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową;
- 2)zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2;
- 3)budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych, z zastrzeżeniem ust. 2.

Ponadto dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy.

Zaś §5 tego rozporządzenia w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadził następujące wymagania techniczne dotyczące budynków:

- 1)w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych;
- 2)w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach.

Rozporządzenie nr 50 weszło w życie 14 dni od jego ogłoszenia tj. 25 sierpnia 2007 r. Termin zawity do zgłaszania roszczeń upływał z dniem 25/08/2009 r.

Na mocy powyższego rozporządzenia nieruchomości położona w W. przy ul. (...) znalazła się w całości w obszarze ograniczonego użytkowania 2007, częściowo w strefie „M” tego obszaru.

(bezsporne, dowód: Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2007 roku, Nr 156, poz. 4276 z załącznikami k. 141-142)

Powodowie nabyli własność tej nieruchomości - położonej w W. przy ul. (...) (dz. ew. (...), obręb (...)) - w częściach ułamkowych – powódka D. K. w 2/3, zaś powodowie M. K. i P. K. po 1/6 – na podstawie notarialnego poświadczenia dziedziczenia oraz umowy o zniesieniu współwłasności wraz z umową sprzedaży, w kształcie aktualnie wynikającym z odpis KW nieruchomości z dniem 17/12/2009 r. Dla nieruchomości Sąd Rejonowy dla Warszawy – Mokotowa w W. prowadzi KW nr (...). Działka jest zabudowana budynkiem mieszkalnym jednorodzinny o powierzchni 250 m/kw, który został oddany do użytkowania w 1982 r.

(odpis z KW nieruchomości k. 78-78a, dokumentacja budynku w tym projekt techniczny wraz z rysunkami k. 85-102, wypis z kartoteki budynków k. 103, wypis z rejestru gruntów wraz z mapą k. 104 - 105, akt notarialny – protokół dziedziczenia k. 106-111)

Powodowie nie zgłosili pozwanemu swoich roszczeń w zakresie obniżenia wartości nieruchomości oraz kosztów rewitalizacji akustycznej na podstawie ww. Rozporządzenia.

(okoliczność bezsporna, przyznana w pozwie k. 35)

Na skutek m.in. zmiany w 2009 r. procedur operacji lotniczych na kierunku północno-zachodnim (M. – U.) pozwany, jako administrator lotniska O., został zobowiązany do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego dla (...) im. (...) w W. w zakresie oddziaływania akustycznego. Przedłożony przez pozwanego Przegląd Ekologiczny dla (...) im. (...) w W. wykazał, że oddziaływanie akustyczne portu znacznie wykracza poza teren, do którego zarządca posiada tytuł prawny. W tej sytuacji z uwagi także na powiększenie się obszaru, na którym dochodziło do przekroczeń hałasu Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, która weszła w życie 04 sierpnia 2011 roku (dalej: OOU 2011), utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W..

Zgodnie z powyższą uchwałą w strefie OOU (§6) określono wymagania techniczne dotyczące budynków: w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić odpowiednią izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 r. Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235, dalej: Prawo budowlane) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy, zaś w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach – zgodnie z ustawą Prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy.

Na mocy tej uchwały nieruchomości powodów znalazła się w obszarze ograniczonego użytkowania, poza strefami Z1 i Z2.

(bezsporne, dowód: załącznik do uchwały nr 76/11 z dnia 20/06/2011 r. Sejmiku Województwa (...) oraz uzasadnienie do uchwały, k. 79-82)

Pismem datowanym na dzień 24/07/2013 r., doręczonym 25/07/2013r. strona powodowa zgłosiła swoje roszczenia Pozwanemu do kwoty 600.000 zł (sześćset tysięcy złotych) zarówno w zakresie odszkodowania za obniżenie wartości nieruchomości jak i nakładów w celu zapewnienia prawidłowego klimatu akustycznego w budynku mieszkalnym.

(dowód: wezwanie do zapłaty z prezentatą k. 83-84)

Wnioskiem datowanym na 31/07/2013 r., złożonym w Sądzie Rejonowym dla m.s.t. W. 31/07/2013 r. powodowie domagali się zawezwania do próby ugodowej Przedsiębiorstwa Państwowego (...) na kwotę 600.000 zł. Na posiedzeniu w dniu 31/10/2013 r. nie doszło do zawarcia ugody (sygn. akt: IX GCo 725/13).

(dowód: wniosek o zawezwanie do próby ugodowej k. 112-113a, protokół k. 114)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody złożone przy pozwie, odpowiedzi na pozew oraz pismach dopuszczonych stosownymi decyzjami Sądu.

Uwzględniając wniosek strony powodowej Sąd zawiesił postępowanie na podstawie art. 177 §1 pkt 1 KPC postanowieniem z dnia 15/12/2015 r. (k. 707).

Kwestie podniesione jako przesłanki zawieszenia w piśmie strony powodowej częściowo zostały rozstrzygnięte w Uchwale Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 r. (sygn. akt. III CZP 34/15), w której stwierdzone zostało iż „Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 z dnia 7 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Województwa (...) z 2007 r., Nr 156, poz. 4276) nie utraciło mocy z dniem 15 listopada 2008 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).”

Jednakże strona powodowa w swoich pismach, składanych w toku postępowania oraz dokumentach przy nich załączonych, wskazywała drugą kwestię związaną z obowiązywaniem przedmiotowego rozporządzenia, na które ww.

uchwała nie udzielała odpowiedzi – mianowicie możliwość podniesienia zarzutu desuetudo, w związku z masowym niestosowaniem go przez organy administracji samorządowej.

Należy wskazać, iż Sąd Apelacyjny w Warszawie rozpoznając sprawę o sygn. akt:

I ACa 1424/14, której przedmiotem były roszczenia związane z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska im. (...) w W., zwrócił się do Sądu Najwyższego z dwoma pytaniami prawnymi:

1. Czy akt prawa miejscowego w postaci Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 utracił moc w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko?

2. W przypadku odpowiedzi negatywnej na powyższe pytanie, czy Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 utraciło moc na skutek powszechnego zaprzestania jego stosowania przez organy administracyjne i sądy (desuetudo), a jeśli tak - z jaką datą?

Jak wskazano powyżej Sąd Najwyższy rozstrzygnął pierwsze z ww. zagadnień prawnych, natomiast przedmiotem dalszego rozpoznania Sądu Najwyższego miało być drugie z postawionych pytań, odnoszące się do kwestii utraty mocy obowiązującej Rozporządzenia nr 50 w drodze desuetudo. Mając powyższe na uwadze zdaniem Sądu zasadnym było zawieszenie przedmiotowego postępowania do czasu rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy wskazanego zagadnienia prawnego, które toczyło się pod sygnaturą III CZP 107/15, a następnie zostało skierowane do rozpoznania przez Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów (sygn. III CZP 62/16).

Wskazana w art. 177 § 1 pkt 1 KPC podstawa do zawieszenia postępowania zachodzi, gdy rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku innego toczącego się postępowania cywilnego. Zależność ta musi być tego rodzaju, że orzeczenie, które ma zapaść w innym postępowaniu cywilnym, będzie prejudykatem, czyli podstawą rozstrzygnięcia sprawy, w której ma być zawieszony postępowanie. Należy także zauważyć, że przepis art. 177 § 1 pkt 1 KPC znajduje zastosowanie, gdy wynik jednego postępowania cywilnego zależy od wyniku innego postępowania cywilnego, gdyż przedmiot postępowania prejudykjalnego stanowi element podstawy faktycznej rozstrzygnięcia sprawy w postępowaniu cywilnym. Oznacza to, że nie jest możliwe rozstrzygnięcie sprawy w toczącym się postępowaniu cywilnym bez wcześniejszego rozstrzygnięcia kwestii prejudykjalnych (por. post. Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 sierpnia 2012 r. sygn. akt. III AUz 57/12, Lex nr 1216388, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2005 r., V CK 407/05, Lex nr 462935).

Sąd uznał, że wobec rozstrzygnięcia częściowo sprawy przez Sąd Najwyższy orzeczeniem z 25/06/2015 r. III CZP 34/15, kolejne pytanie prawne w tej sprawie będzie najprawdopodobniej skierowane do poszerzonego składu SN, a podjęta uchwała będzie wykraczać swym znaczeniem poza sprawę, w której zostanie wydana. Stanowisko w niej zajęte miało bowiem mieć bardziej uniwersalny charakter, jako dotyczące kwestii czy Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 utraciło moc obowiązującą wskutek tzw. desuetudo, co ma kluczowe znaczenie nie tylko dla zasadności roszczeń strony powodowej w niniejszej sprawie, ale także dla zasadności roszczeń w kilku tysiącach analogicznych spraw toczących się przeciwko pozwanemu. Trzeba przy tym podkreślić, iż stosownie do treści art. 1 pkt 1 ppkt a) ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 499 ze zm.) jednym z podstawowych zadań Sądu Najwyższego jest dbanie o jednolitość orzecznictwa sądów powszechnych, zaś skład rozpatrujący sprawę w liczbie 7 sędziów ma prawo nadać uchwale moc zasady prawnej. Jeśli zatem dany problem wywoływał początkowo kontrowersje w orzecznictwie, jak w przedmiotowej sprawie, i właśnie w celu usunięcia tych rozbieżności miała zostać wydana uchwała SN rozstrzygająca ważkie zagadnienie prawne, zatem sąd powszechny nie mógł tego faktu zignorować i wyrokować w taki sposób, jakby uchwały nie było lub zagadnienie nie występowało. Wydanie wyroku na chwilę zawieszenia mogło też prowadzić do niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia w trybie art. 424¹ i nast. KPC.

Mając zatem na uwadze względy celowości, należało uznać, że dopuszczalna jest w tym wyjątkowym wypadku była szeroka wykładania użytego w art. 177 § 1 pkt 1 KPC pojęcia „inne toczące się postępowanie cywilne”, obejmująca również swym zakresem postępowanie w sprawie toczącej się przed Sądem Najwyższym, na podstawie art. 390

KPC. Przeciwnie stanowisko uniemożliwiłoby realizację przez Sąd Najwyższy zadania polegającego na ujednoczeniu orzecznictwa i prowadziłyby do wydawania w podobnych sprawach odmiennych rozstrzygnięć, co byłoby niewątpliwie nie do pogodzenia z podstawowymi zasadami sprawiedliwości (por. post. Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 17 lipca 2015 r., sygn. akt: VI ACz 900/15).

Sąd oddalił wniosek z dnia 20/07/2017 r. o zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 §1 ust. 3¹ KPC, ze względu na skierowany dnia 24/02/2017 r. do Trybunału Konstytucyjnego wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich o stwierdzenie niezgodności z Konstytucją art. 129 POŚ z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 i art. 64 ust. 3 oraz art. 64 ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP (sygn. akt K 2/17, pismo k. 759 i n.).

Okolicznościami, jakie muszą zajść, aby sąd mógł rozważać w ogóle zawieszenie postępowania na podstawie art. 177 § 1 pkt 3⁽¹⁾ KPC są zainicjowanie przez sąd zawieszający odpowiedniego postępowania przed właściwym Trybunałem, zależność rozstrzygnięcia sprawy od wyniku postępowania przed Trybunałem oraz celowość zawieszenia postępowania. W ocenie Sądu orzekającego w przedmiotowej sprawie nie ma wątpliwości odnośnie kwestii obowiązywania czasowego i terytorialnego zarówno aktów prawa miejscowego ustanawiających obszary ograniczonego użytkowania dla (...) jak i ustawy POŚ. Orzecznictwo sądów powszechnych, mimo wątpliwości wywołanych m.in. orzeczeniami NSA - postanowieniem z dnia 29/09/2009 II OSK 445/09, oraz wyrokami z 17/03/2009 r. II OSK 1195/08, II OSK 1231/08 i in., było w tym zakresie jednolite i konsekwentne. Okoliczność, iż w ocenie Rzecznika Praw Obywatelskich, który powoływał się na wcześniejsze orzecznictwo NSA, przedstawiając swoje stanowisko w związku z pytaniami do niego kierowanymi, że określone unormowanie nasuwa wątpliwości co do swojej konstytucyjności, nie uprawnia samo przez się do powstrzymania się od orzekania, jeżeli sąd orzekający nie podziela tych wątpliwości. Należy uznać zawieszenie postępowania za niecelowe, bowiem wniosek został złożony na finalnym etapie postępowania, po przeprowadzeniu postępowania w zakresie w jakim było ono niezbędne dla oceny zasadności roszczeń strony powodowej. Ponadto wniesienie skargi konstytucyjnej nie wpływa na tok postępowania, ponieważ przysługuje ona tylko od ostatecznego orzeczenia, którym jest m.in. prawomocny wyrok. Stosownie do treści art. 64 TKU, skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej w terminie 3 miesięcy od doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Uwzględnienie tej skargi przez TK może prowadzić do wznowienia postępowania, w którym zastosowano niezgodny z Konstytucją akt normatywny (art. 190 ust. 4 Konstytucji RP), ale może także nie mieć w ogóle wpływu na postępowanie w sprawie.

W ocenie sądu nie było także, z przyczyn wskazanych powyżej, podstaw do wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym, o treści tożsamej do treści pytania złożonego przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Sąd był w stanie samodzielnie dokonać, na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego oraz uchwał Sądu Najwyższego podjętych w czasie trwania postępowania, których rozstrzygnięcia Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie uznał za własne. Sąd nie podzielił stanowiska Sądu Apelacyjnego w sprawie VI ACa 70/15, który zawiesił postępowanie do czasu rozpoznania wniosku RPO – w ocenie składu orzekającego sprawa nadawała się do rozstrzygnięcia.

Z powyższych przyczyn Sąd oddalił wniosek o zawieszenie postępowania w sprawie na podstawie art. 177 §1 pkt. 3¹ KPC oraz o skierowanie pytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego.

Sąd oddalił wnioski o reasumpcję postanowienia w przedmiocie dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu szacowania wartości nieruchomości, uznając iż wobec wygaśnięcia roszczenia powodów ze względu na upływ terminu zawitego, przeprowadzanie dowodu z opinii jest bezprzedmiotowe i będzie jedynie prowadzić do niepotrzebnego wydłużenia czasu postępowania w sprawie, czemu Sąd jest zobowiązany przeciwdziałać w myśl art. 6 §1 KPC.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Roszczenie strony powodowej nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jak wskazano w stanie faktycznym, strona powodowa dochodziła odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi za zmniejszenie wartości swoich nieruchomości, na skutek utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im.

(...) w W. na podstawie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 ze zm., na podstawie art. 129 ustawy Prawo ochrony środowiska. W pierwszej kolejności Sąd dokonał oceny prawnej roszczenia.

Treść powołanego przepisu, mówi, że jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części (ust. 1). W tej sytuacji, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości (ust. 2). Roszczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie, o którym mowa w ust. 2, także osobie, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości. (ust. 3) Z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości (ust. 4).

Zgodnie z treścią art. 136 ust. 1 - 3 POŚ w razie ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska w wyniku ustanowienia OOU, właściwymi w sprawach spornych dotyczących wysokości odszkodowania lub wykupu nieruchomości są sądy powszechne. Obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości jest ten, którego działalność spowodowała wprowadzenie ograniczeń w związku z ustanowieniem OOU. W razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Roszczenia formułowane na podstawie art. 129 ust. 1 i 2 POŚ podlegają ograniczeniom. Według art. 129 ust. 4 POŚ można wystąpić z nimi w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości.

Sąd zbadał zasadność roszczenia uwzględniając zarzuty podniesione przez pozwanego. Pomiędzy stronami niesporny był fakt położenia nieruchomości strony powodowej – nieruchomości zabudowanej – znajdującej się w W. przy ul. (...) w obszarze ograniczonego użytkowania – częściowo w strefie „M”, ustalonego Rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07/08/2007 r. a następnie w obszarze ograniczonego użytkowania, poza strefami Z1 i Z2, zgodnie z uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. (Dz. Urz. Woj. (...). nr 128 poz. 4086).

W pierwszej kolejności należało rozważyć istnienie legitymacji po stronie powodowej do występowania z roszczeniem w niniejszej sprawie oraz czy dochowano terminu wynikającego z art. 129 ust. 4 POŚ, bowiem Sąd bada te przesłanki z urzędu.

Zgodnie z przedstawionymi dokumentami, w szczególności odpisami z KW nieruchomości powodowie nabyli w częściach ułamkowych własność nieruchomości na podstawie dziedziczenia oraz umowy o dział spadku, zawartej z 2009 r. zatem nie byli jej właścicielami w momencie wejścia w życie Rozporządzenia Wojewody (...) nr 50. W tej sytuacji koniecznym stało się ustalenie czy powodowie nabyli nieruchomość z obciążeniami jakie wiązały się z ustanowieniem obszaru na mocy Rozporządzenia Wojewody nr 50, czy też jak twierdzili powodowie w pozwie rozporządzenie to nie obowiązywało w dacie wejścia w życie uchwały nr 76/11, zatem termin dla nich na zgłoszenie roszczeń z art. 129 POŚ biegł dopiero od wejścia w życie uchwały sejmiku nr 76/11.

W ocenie Sądu obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. został utworzony w drodze rozporządzenia z dnia 07 sierpnia 2007 r. wydanego przez Wojewodę (...). Podstawą prawną do wydania rzeczzonego aktu stanowił art. 135 ust. 2 POŚ w ówczesnym obowiązującym brzmieniu. W oparciu o powyższy przepis kompetencja do utworzenia OOU została powierzona wojewodzie.

Na skutek nowelizacji dokonanej na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. Nr 175 poz. 1462 ze zm.), kompetencja do utworzenia OOU została powierzona sejmikowi województwa, który taki obszar tworzy w drodze

uchwały. Powyższa nowelizacja zgodnie z art. 48 pkt 2 POŚ weszła w życie z dniem 01 stycznia 2008 r. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. zawierała także przepisy przejściowe, stanowiące, iż akty prawa miejscowego wydane na podstawie przepisów zmienianych niniejszą ustawą z zakresu zadań i kompetencji podlegających przekazaniu ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych aktów prawa miejscowego przez organy przejmujące zadania i kompetencje (art. 47 ust. 2 ww. ustawy).

W dacie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., tj. w dniu 24 sierpnia 2007 roku (data wejścia w życie rozporządzenia Wojewody (...) nr 50 z dnia 07 sierpnia 2007 roku), art. 135 ust 2 POŚ wskazywał, że obszar ograniczonego użytkowania dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana jako takie przedsięwzięcie, w drodze rozporządzenia tworzy wojewoda.

Przepis ten uległ zmianie, na podstawie art. 19 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej (Dz. U. z 2005 r. nr 175, poz. 1462), w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2008 roku. Według tej nowelizacji, OOU dla przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1, lub dla zakładów, lub innych obiektów, gdzie jest eksploatowana instalacja, która jest kwalifikowana, jako takie przedsięwzięcie, tworzy w drodze uchwały sejmik województwa. Zmieniono zatem jedynie organ uprawniony do utworzenia OOU – w miejsce wojewody – sejmik województwa oraz wskazano, że następuje to w formie uchwały, a nie jak dotychczas w formie rozporządzenia.

Zgodnie z treścią § 32 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 roku w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz. U. 2002, Nr 100, poz. 908), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że taki akt wykonawczy traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego. Zgodnie zaś z treścią ust. 3 przywołanego wyżej § 32 powyższego rozporządzenia, jeżeli zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, w takim przypadku organem upoważnionym do zmiany lub uchylecia aktu wykonawczego wydanego na podstawie zmienionego przepisu upoważniającego jest organ wskazany w zmienionym upoważnieniu. Przepis ten stosuje się przy tym odpowiednio, na podstawie § 143 rozporządzenia, do aktów prawa miejscowego. Zatem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego z wojewody na sejmik województwa nie wpłynęła na moc obowiązującą Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku, bowiem w przypadku zmiany treści przepisu upoważniającego, polegającej na zmianie organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą, jak wywiedziono powyżej. Oznacza to, iż zmiana ustawy z dnia 03 października 2008 r. miała jedynie charakter redakcyjny i określała, kiedy tracą moc przepisy wykonawcze określające, które przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Zmiany art. 135 ust. 2 POŚ w zakresie organu, rodzaju aktu prawnego oraz określenia rodzaju przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w żaden sposób nie wpłynęły na skuteczność obowiązywania Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku, bowiem zmiana organu upoważnionego do wydania aktu wykonawczego nie wpłynęła na moc jego obowiązywania; kwestia formy aktu została rozstrzygnięta w przepisach przejściowych, to jest art. 47 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., a zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym przedmiotowo pozostał ten sam - nie zmieniła go ani nowelizacja dokonana ustawą z dnia 03 października 2008 roku, ani nowe rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 09 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

W tej sytuacji należy podzielić stanowisko, że przepisy rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. zachowały moc obowiązującą do czasu wejścia w życie uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W., zaprezentowaną w uzasadnieniach szeregu wyroków Sądu Apelacyjnego w Warszawie (sprawy o sygnaturach: VI ACa 1156/10, VI ACa 1058/10, VI ACa 194/11, VI ACa 14/11, VI ACa 140/11). Słuszność tej linii orzeczniczej potwierdził także w swoim orzeczeniu Sąd Najwyższy z dnia 25 czerwca 2015 r. (III CZP 34/15) oraz w uchwale w składzie siedmiu sędziów z dnia 22 listopada 2016 r. (sygn. akt III CZP 62/16).

W uzasadnieniu do tego wyroku Sąd Najwyższy podkreślił, że analiza przyczyn wprowadzenia zmiany art. 135 POŚ ustawą z 03/10/2008 wskazuje, że nie wpłynęły one na zakres przedmiotowy regulacji dotyczącej ustanowienia OOU a były wynikiem usuwania usterek powstałych przy włączaniu do systemu prawa wewnętrznego regulacji unijnych, które podlegały uwzględnieniu także przed zmianą w procesie interpretacji implementującej je ustawy. Sąd podkreślił także, że nie ma wyroków sądów administracyjnych stwierdzających nieważność rozporządzenia nr 50 Wojewody (...). Oba orzeczenia na których opierają się strony wskazujące brak ciągłości pomiędzy OOU 2007 i 2011 tj. II OSK 445/09 i II OSK 502/09, mają charakter formalny, bowiem dotyczą kwestii procesowej jaką stanowi umorzenie postępowania a wypowiedziany w ich uzasadnieniach pogląd o nieaktualności Rozporządzenia nr 50 nie został poparty szczegółową analizą zmiany art. 135 ust. 2 POŚ w wyniku nowelizacji z 03/10/2008 r.

Sąd Najwyższy w przywołanym orzeczeniu odniósł się także do zagadnienia desuetudo, podnoszonego w sprawach tzw. odszkodowań portowych, czyli powszechnej, ogólnie ustabilizowanej praktyki nierespektowania określonej normy prawnej przez ogół podmiotów stosujących prawo, pomimo braku formalnej jej derogacji. Sąd Najwyższy podkreślił, że samo występowanie rozbieżności zapatrywań w przedmiocie obowiązywania Rozporządzenia nr 50 przemawia przeciwko tezie o utracie przez nie mocy. Sąd Najwyższy konsekwentnie stanął na stanowisku że nie zaistniały szczególne okoliczności uzasadniające zastosowanie nadzwyczajnej i motywowanej aksjologicznie instytucji desuetudo, skoro nie miały miejsca radykalne zmiany w systemie prawa ujmowanym jako całość, jak również w zakresie regulacji prawnych dotyczących ustanawiania obszarów ograniczonego użytkowania dla lotnisk. Sąd podziela powyższy pogląd i przyjmuje za własny na gruncie niniejszej sprawy.

Nie bez znaczenia jest także treść uzasadnienia do samej uchwały sejmiku nr 76/11 w której wprost zawarto stwierdzenie, że „dotychczasowy akt ustanawiający obszar ograniczonego – rozporządzenie Nr 50 Wojewody (...) z dnia 7 sierpnia 2007 r. – został utrzymany w mocy na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w podziale zadań i kompetencji administracji terenowej.”

Ze względu na powyższe należy uznać, że Rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 roku obowiązywało do czasu wejścia w życie uchwały Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 roku w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W..

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego nieruchomości strony powodowej położona w W. przy ul. (...), znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania ustalonym Rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) z dnia 07 sierpnia 2007 r. w sprawie utworzenia OOU dla (...) im. (...) w W. – była położona częściowo w strefie „M” ograniczonego użytkowania. W obszarze ograniczonego użytkowania utworzonego na podstawie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. OOU 2011 nieruchomość ta znajduje się w strefie OOU poza strefami Z1 i Z2 .

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 czerwca 2012 r., sygn. akt IV CSK 28/12 wyraził stanowisko, że odpowiedzialność odszkodowawczą, o której mowa w art. 129 POŚ, przewidziano nie za samo ograniczenie i nie za każde ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Odszkodowanie nie rekompensuje zmiany dotychczasowej sytuacji właściciela nieruchomości, a tym bardziej utrzymywania już istniejących ograniczeń w przypadku zmiany aktu prawnego. Odszkodowanie przysługuje za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości.

Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia, co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża ograniczenia na kolejny okres obowiązywania. Szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie a tym bardziej, gdy je zmniejsza (teza wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12/12/2008 r. II CSK 367/08, gdzie Sąd jednoznacznie wskazał, że

hipoteza art. 129 ust. 2 ustawy z 2001 r. - Prawo ochrony środowiska nie obejmuje każdego ograniczenia korzystania z nieruchomości położonej w obszarze ograniczonego użytkowania, ale tylko takie, które w związku utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania wynikają z zakresu ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości wskazanego w akcie prawa miejscowego, tworzącego obszar ograniczonego użytkowania).

Uznając, że obydwie akty prawa lokalnego - zarówno rozporządzenie jak i uchwała - swoim zakresem objęły zabudowaną nieruchomość położoną w W. przy ul. (...), należało dokonać analizy wprowadzonych przez nie ograniczeń w stosunku do nieruchomości i zbadać o ile, i w jakim zakresie ograniczenia te wpłynęły na dotychczasowy sposób korzystania z tej nieruchomości a tym samym, ustalić czy dla powodów, którzy stali się właścicielami nieruchomości z obciążeniami wynikającymi ze OOU, termin na zgłoszenie roszczeń otworzył się na nowo po wejściu w życie uchwały czy też nie.

Z przeprowadzonego porównania i analizy przepisów powołanych wyżej aktów prawnych – Rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) oraz Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) wynika, że ze względu na położenie nieruchomości w strefie OOU 2011, w rzeczywistości doszło do zmniejszenia ograniczeń obejmujących ww. działkę. Skoro nieruchomość przy ul. (...) w W. znalazła się częściowo w strefie M OOU utworzonego na mocy rozporządzenia Wojewody (...) nr 50, Sąd przyjął, że ograniczenia te dotyczyły całej nieruchomości. Według Rozporządzenia nr 50 strefie „M” w OOU w §4 ust. 1 i 2 zabroniono przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży - a także na cele mieszkaniowe. Ponadto dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy. Analogiczne ograniczenia zostały opisane w Uchwale 76/11 w odniesieniu do strefy Z1 i nie dotyczą one już strefy OOU 2011.

Skoro ograniczenia dla nieruchomości strony powodowej zmniejszyły się z momentem wejścia w życie Uchwały 76/11, należy uznać, że termin z art. 129 § 4 POŚ nie otworzył się na nowo. Należało, wobec tego uznać, że zgłoszenie roszczeń z tytułu utraty wartości nieruchomości oraz kosztów rewitalizacji akustycznej objęte pismem z 24/07/2013 r. zostało złożone po upływie terminu zawitego dla nieruchomości, który upłynął z dniem 24/08/2009 r.

W ocenie Sądu termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 POŚ, jest terminem zawitym, co oznacza, iż jego niedochowanie powoduje wygaśnięcie roszczenia, a fakt upływu tego terminu sąd ma obowiązek wziąć pod uwagę z urzędu. Sąd podziela i przyjmuje na potrzeby niniejszego postępowania za własną ocenę zawartą w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 10 października 2008 roku (II CSK 216/08), iż: „Termin do zgłoszenia roszczeń, o którym mowa w art. 129 ust. 4 ustawy z 2001 roku Prawo ochrony środowiska, jest terminem zawitym, a nie terminem przedawnienia.”. Podobnie w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 sierpnia 2013 roku (II CSK 578/12) „termin z art. 129 ust. 4 POŚ stanowi termin zawity, w którym żądania z art. 129 ust. 1 – 3 POŚ muszą zostać zgłoszone obowiązanemu do ich realizacji w celu zachowania prawa dochodzenia tych roszczeń przed sądem”.

Wniosek ten jest tym bardziej uzasadniony, jeżeli uwzględni się, że ustawodawca nie określił terminu, w ciągu którego obowiązany do wypłaty odszkodowania lub wykupu nieruchomości, o którym mowa w art. 136 ust. 2 POŚ, jest zobowiązany zająć stanowisko co do zasadności żądań zgłoszonych przez poszkodowanego. Taką interpretację charakteru terminu, o którym mowa w art. 129 ust. 4 POŚ wzmacnia także wykładnia językowa tego przepisu, w którym jest mowa o wystąpieniu z roszczeniami, co znaczeniowo jest terminem szerszym od terminu dochodzenia roszczeń i mieści w sobie także zgłoszenie przez poszkodowanego ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości żądań, o których mowa w art. 129 ust. 1-3 POŚ, obowiązanemu do ich wykonania.

W sprawie bezspornym było, że strona powodowa nie zgłosiła swoich roszczeń w tym terminie do pozwanego. Jest to o tyle oczywiste, że w dacie wejścia w życie rozporządzenia powodom P. K. i M. K. nie przysługiwał tytuł prawny do

przedmiotowej nieruchomości. Powodowie uzyskali go dopiero w grudniu 2009r. (akt dziedziczenia kr 106 i nast.). Natomiast powódka była właścicielką części udziałów na mocy umowy zniesienia współwłasności i umowy sprzedaży z 2006r. zatem miała możliwość zgłosić roszczenie na podstawie art. 129 POŚ.

Nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut strony powodowej, iż pozwany poprzez podniesienie zarzutu wygaśnięcia roszczenia powodów naruszył art. 5 KC. Rozstrzygające w tym względzie jest w ocenie Sądu stanowisko wyrażone w uchwale (7) Sądu Najwyższego z dnia 20/06/2013 r. sygn. akt III CZP 2/13, które na potrzeby niniejszego postępowania Sąd przyjmuje za swoje, zgodnie z którym w przypadku wygaśnięcia roszczenia na skutek upływu terminu zawitego nie jest dopuszczalne stosowanie art. 5 KC, bowiem o ile skorzystanie z zarzutu przedawnienia można uznać za wykonywanie prawa podmiotowego (a zatem art. 5 KC może tamować podniesienie takiego zarzutu), o tyle terminy zawite podlegają uwzględnieniu z mocy prawa, przez sąd z urzędu. Upływ terminu zawitego nie może zatem być hamowany przez art. 5 KC, ponieważ czas po prostu upływa, a wygaśnięcie uprawnień z mocy prawa w następstwie tego upływu nie może być uznane za wykonywanie prawa podmiotowego.

Sąd zakwalifikował roszczenie zawarte w pozwie na podstawie art. 129 i 135 POŚ, uznając, że nie było podstaw do zastosowania w sprawie art. 435 KC. Sąd orzekający popiera stanowisko Sądu Najwyższego, który w wyroku z dnia 09 kwietnia 2010 r. (III CZP 17/10, LEX nr 584036; zob. także wyrok SN z dnia 06 maja 2010 r., II CSK 602/09, LEX nr 585768) podkreślił, że: „przepisy art. 435 KC w związku z art. 322 POŚ i art. 129 POŚ przewidują rozłączne reżimy odpowiedzialności. Za taką interpretacją przemawia również dążenie do kompleksowego uregulowania skutków ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania w zakresie szkody polegającej na obniżeniu wartości nieruchomości. Rozszczępienie tych skutków na szkody wynikające z ograniczeń przewidzianych wprost w rozporządzeniu o ustanowieniu obszaru ograniczonego użytkowania oraz szkody wynikające w emisji hałasu byłoby zresztą sztuczne”. Zresztą, nawet gdyby przyjąć, dopuszczalność zastosowania art. 435 KC jako alternatywnej podstawy odpowiedzialności, to port lotniczy nie jest przedsiębiorstwem w całości (jak wymaga ugruntowany w orzecznictwie pogląd) wprawianym w ruch za pomocą sił przyrody w rozumieniu tego przepisu, bowiem siły elementarne są wykorzystywane jedynie do części jego działalności (por. wyrok SA w Warszawie z dnia 7 marca 2014 r., VI ACa 1047/13, <http://orzeczenia.waw.sa.gov.pl/>, wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2012 r., I CSK 509/11, LEX nr 1215402, z dnia 23 maja 2012 r., I PK 198/11, LEX nr 1219494).

Także Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 02/03/2017 r. sygn. I ACa 1210/15 (niepublikowane) wypowiedział się na ten temat, wskazując że „przyjęta w judykaturze wykładnia art. 129 ust. 2 POŚ nie wyklucza co do zasady możliwości konstruowania przez powoda roszczeń na podstawie art. 435 §1 KC. W ocenie Sądu Apelacyjnego art. 435 KC mógłby stanowić podstawę roszczeń przeciwko przedsiębiorcy prowadzącemu port lotniczy, gdyby dochodzone odszkodowanie nie miało związku z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania. Skoro wskutek wejścia w życie aktu prawa miejscowego, wprowadzającego OOU dochodzi do zawężenia granicy prawa własności, to od chwili wejścia w życie tego aktu właściciel musi znosić dopuszczalne na tym obszarze podwyższone normatywnie immisje hałasu bez możliwości ich zaniechania”.

Nadto należy zauważyć, że przyjęcie dopuszczalności zastosowania art. 435 KC jako podstawy odpowiedzialności prowadziłoby do ominięcia 2-letniego terminu zawitego przewidzianego w art. 129 ust. 4 POŚ i niweczyłoby funkcję gwarancyjną tego przepisu, który pozwala podmiotowi nadmiernie ingerującemu w środowisko naturalne na prowadzenie racjonalnej gospodarki finansowej, umożliwiając mu zaspokojenie roszczeń poszkodowanych w przewidywalnym terminie.

Strona powodowa na rozprawie w dniu 27 czerwca 2017r. cofnęła pozew bez zrzeczenia się roszczenia.

Zgodnie z art. 203 § 1 KPC pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego, aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. W przedmiotowej sprawie oświadczenie powodów o cofnięciu powództwa bez zrzeczenia się roszczenia zostało złożone na kolejnym już terminie rozprawy. Zatem zgodnie z brzmieniem przywołanego wyżej art. 203 KPC dla jego skuteczności wymagana była zgoda pozwanego. Zgody takiej pozwany nie wyraził. W tej sytuacji cofnięcie powództwa uznać należało za bezskuteczne.

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie przytoczonych w treści uzasadnienia przepisów, należało uznać, iż roszczenie powodów o odszkodowanie z tytułu objęcia jego nieruchomości obszarem ograniczonego użytkowania wygasło przed wytoczeniem powództwa i nie otworzyło się na nowo po wejściu w życie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...), zatem powództwo podlegało oddaleniu, o czym orzeczono jak w sentencji.

SSO Ewa Teofilak

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)